

Onder sterren en strepen

door ALETTA HOOG.

••••○••••

Onder sterren en strepen — welke vlag wordt hier bedoeld? De *Amerikaansche*, de vlag, die bestaat uit een blauw veld met zilveren sterren en die verder rood en wit gestreept is — de vlag van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

Drie honderd jaar is 't nu geleden, dat de Pelgrimvaders uit ons land trokken naar de Nieuwe Wereld en zich daar vestigden, en uit hun nederzetting en nòg een vroegere, zijn de Vereenigde Staten gegroeid. Dat wordt dit jaar herdacht. Maar eer we daarvan verhalen, gaan we met onze gedachten nòg wat verder terug dan drie honderd jaar.

I. DE GESCHIEDENIS VAN COLUMBUS.

Een ei.... wat drijvend zeewier.... een roestige ketting.... een Nieuwe Wereld. Wat kunnen deze vier dingen nu met elkaar te maken hebben? 't Lijkt een raadseltje, maar er is een werkelijk verband tusschen die vier.

De Nieuwe Wereld — zoo noemen we altijd nog Amerika, al lijkt ze ons nu niet heel nieuw meer. Maar 430 jaar geleden was ze op geen wereldkaart te vinden. Toch was er toen één

man, die vast geloofde aan haar bestaan en die er van droomde dag en nacht.

Christophorus Columbus had de zee bemind, als klein kind al, toen hij van uit de wit-ommuurde stad Genua de blauwe wateren zag der Middellandsche zee. Hij was de zoon van een armen wever. Eer hij vijftien jaar telde, was hij al zeevaarder. Later studeerde hij te Lissabon aardrijkskunde, sterrenkunde en meetkunde, allemaal vakken, die hij als knap zeeman noodig had. Hij teekende kaarten. Bij afwisseling reisde en studeerde hij. „Waar ooit een schip heeft gezeild, daar ben ik geweest,” moet hij in later jaren gezegd hebben.

Toch was hij onvoldaan. Hij wou zeilen, waar nog nooit een Europeesch schip gevaren had.... weg, ver weg, naar den anderen kant van den aardbol, zoekende een nieuwen weg om naar Indië te komen.

Maar om zijn droom te verwezenlijken, had hij schepen noodig en menschen en geld, en hoe zou een arme zee-kapitein daaraan komen?

Waar een wil is, is een weg — dat heeft Columbus bewezen! Maar heel wat geduld heeft hij ook moeten hebben! Van hof tot hof is hij getrokken om zijn plan aan prins en koning mee te deelen. En meest werd hij bespot en niet geloofd. „Wat!” zeiden die spotters, „’n land aan den anderen kant van den aardbol? Daar zal wel alles op z’n kop staan!”

Eindelijk lukte het hem koningin Isabella van Spanje voor zijn plan te winnen. Koning Ferdinand wilde er ook wel wat van weten, maar hij was voorzichtig en zei, dat een gezelschap van geleerde heeren eerst maar eens onderzoeken moest, of de plannen van dien Columbus goed waren.

En nu komt ’t van ’t ei. Want op ’n eigenaardige manier wist Columbus dien geleerden heeren te beduiden, dat ze toch niet *alles* wisten. Hij vroeg hun of ze een ei konden laten staan. De een na den ander probeerde het. Neen, ’t ging niet, ’t rolde telkens om. Toen nam Columbus een ei, maakte er heel voorzichtig ’n klein deukje in en zie ’t stond!

Je moest maar op ’t idee komen! ’t Ei van Columbus!

De koning kon ’t toch wel eens probeeren met dien Colum-

bus, dien man vol plannen, raadden de geleerden. En de koning en de koningin gingen er over praten met Columbus. Die vroeg dadelijk geen klein beetje! Voor zich en zijn erfenamen vroeg hij den titel van groot-admiraal van den Oceaan en van onderkoning van alle te ontdekken landen en eilanden, plus een tiende deel van de inkomsten daarvan. De regeering zou drie schepen geven en een deel van de onkosten der onderneming dragen en Columbus 't andere deel. Maar dat vonden de koning en koningin te veel.

„Dan probeer ik 't ergens anders,” zei Columbus en ging weg met zijn papieren. Maar toen hij weg was, kreeg het vorstelijk paar spijt. Een renbode kwam Columbus achterop en vroeg hem om terug te keeren. Nog eens werd er gepraat en Columbus kreeg zijn zin.

't Was niet gemakkelijk om matrozen te vinden voor dezen gevaarvollen tocht naar onbekende streken. En 't was dan ook niet veel bijzonders, dat mee wou gaan.

3 Augustus 1492 zeilden drie kleine scheepjes de haven van Palos uit. De Santa Maria, waar Columbus op was, en de Pinta en de Nina. Langs de Afrikaansche kust zeilden ze tot de Canarische eilanden, en toen verder naar 't nooit geziene Westen. Maar een gebroken roer, 'n beschadigde scheepsromp en windstilte maakten, dat ze nog eens naar de Canarische eilanden terug moesten keeren. 9 September lichtten zij voor 't laatst het anker en zeilden de onbekende zeeën in.

Dag in, dag uit, niets als lucht en water! „Waar is nu dat land in 't Westen?” vroegen de matrozen ongeduldig, toen zij weken gevaren hadden. „We komen er toch nooit, laten we maar terugkeeren.”

„Nee,” zegt de zeeheld, „er *moet* land zijn, we *zullen* er komen.” Zelfs het dreigen der matrozen om hem overboord te werpen, doet hem niet toegeven. Zoo rustig-zeker is hij er van. Maar die pijnigende onrust: *wanneer? Als* het eens te lang duurde!

Hoe langer hoe wantrouwender en oproeriger werden de schepelingen.

Daar komen ze zulke hoeveelheden drijvend zeewier tegen,

dat de matrozen denken: we komen er nooit doorheen. Want het zeewier hecht zich vast aan de schepen. Dan zien ze heel in de verte vogels vliegen — 'n teeken, dat er toch land zijn moet. Ook de matrozen krijgen weer hoop. En daar wordt een vreemd uitgesneden stok opgevischt en een boomtak met een vrucht er aan.... weer meer hoop!

En dan den 12^{en} October, eer 't dag is, ziet een matroos van de Pinta in den helderen maneschijn land. Werkelijk land!

En zoodra de morgen aanbreekt, gaat Columbus in zijn admiraalsuniform met gevolg aan land en plant er de vlag van Spanje's koning.

't Was een van de Bahama-eilanden. De wilden, die er woonden, zeiden dat het Guanahani heette, maar Columbus gaf het den naam van San Salvador.

Nog een paar eilanden bezoekt hij en dan stevent hij verder naar 't Westen heen, hopende zoo in Zipangoe (Japan) te komen. Na vier dagen, daar komen ze aan een groot eiland. 't Moet Japan zijn, denkt Columbus. Maar 't was Cuba.

Al maar zoekend naar Japan, zeilde Columbus meer oostwaarts, tot hij op een eiland stuitte, dat hij Espanola noemde. Nu heet het San Domingo. Daar bouwde hij een klein fort en liet er een deel van de bemanning achter. Want hij wilde nu eerst naar Spanje terugkeeren.

En toen hij er kwam, wat 'n zegetocht was dat! De man, die een nieuwe wereld had ontdekt en landen, waar de tochtgenooten van zeiden, dat het er zoo mooi was als in 't paradijs. Wat werd die man geëerd! Zijn tocht van Palos naar Barcelona was een triomftocht, zooals geen Spaansch koning ooit had gehouden! Schitterend was de ontvangst in Barcelona, en Columbus legde de nieuw ontdekte landen eerbiedig neer aan de voeten van Ferdinand en Isabella. En zij van hun kant, erkenden Columbus als groot-admiraal van den Oceaan en onderkoning van de nieuwe landen.

Dat was 't begin van zijn ontdekkingen, want het volgend jaar begon hij zijn tweeden tocht, nu met zeventien schepen. Weer ontdekte hij verschillende eilanden en op zijn derden tocht in 1498 het vasteland van Zuid-Amerika.

Maar nu de ketting.

't Is Mei van 't jaar 1506. De groote admiraal ligt op het ziekbed, dat zijn sterfbed zal worden. Heel wat is er gebeurd sinds hij zoo geestdriftig werd ingehaald na zijn eersten ontdekkingstocht. Zes jaar geleden is hij op Espanola in de gevangenis geworpen, want hij bestuurde de landen niet goed en was wreed, zeiden zijn beschuldigers. In ketenen geklonken is hij toen naar Spanje gevoerd. Daar werd hij onschuldig bevonden en vrijgesproken.

De roestige ketting, daar in de ziekenkamer, daarmee is hij gebonden geweest en Columbus heeft gezegd, dat die met hem begraven moet worden.

Kort vóór zijn dood had Columbus een heerlijk droomgezicht. In dien droom hoorde hij een stem zeggen, dat het God de Heer was, Die hem geleid had door al zijn ervaringen heen, van kind af aan. „Zijn barmhartigheid is oneindig,” sprak de stem. „Een groote en vaste erfenis is voor u bewaard. Vrees niet!”

20 Mei 1506 deed de groote man zijn laatste reis... over de rivier des doods. En de menschen, die hem bij zijn leven verguisd hadden, schreven op zijn graf, dat hij aan Spanje een nieuwe wereld gegeven had.

Maar Spanje zou die nieuwe wereld niet houden!

(Wordt vervolgd).

Onder sterren en strepen

door ALETTA HOOG.

•••○○•••

II. VAN TWEE ENGELSCH E JONGENS.

't Was in 't Zuid-Oosten van Engeland, toen Koningin Elisabeth regeerde.

Een troepje jongens en meisjes speelde dagelijks aan de rivier, die de Lange Stroom heette, niet ver van de haven van Dartmouth. Al wat die Engelsche jongens en meisjes hoorden in die dagen, brachten zij te pas in hun spel — speelden ze na.

Zeventig jaar was 't al geleden, sinds Columbus de Nieuwe Wereld ontdekt had, maar nog altijd was 't land vol geheimenis, een onbekend land — niemand wist, waar 't eind ervan was en hoe het er uitzag. De Koning van Spanje zei, dat al 't land, ontdekt en nog niet ontdekt, van hem hoorde. Maar de jongens en meisjes, die dat hoorden vertellen, zeiden: „Nee, niet waar! Wij Engelschen, zullen er ook komen.” En ze speelden al vast, dat de Lange Stroom, de rivier de Amazone was en 't kreupelhout, langs de oevers, moest 't Amerikaansche oerwoud voorstellen.

Twee van de jongens — de kleine Walter Raleigh en zijn oudere broer Humphrey — liepen dikwijls naar de haven van Dartmouth om daar oude, verweerde zeelui te spreken, die

met eigen oogen 'n stukje gezien hadden van die Nieuwe Wereld. Hun jongensgezichten gloeiden en hun harten klopten sneller, als zij luisterden naar de wondere verhalen over goud en zilver en edelgesteente, dat dáár gevonden werd — en als zij hoorden de vreeselijke geschiedenissen van de wreedheid der Spanjaarden tegenover de Indianen.

„Als *wij* groot zijn, dan steken *wij* den Oceaan over en we zullen die arme verdrukte heidenen bevrijden en bekeeren,” zeiden ze, „en we nemen 'n groot stuk voor Engeland in bezit.”

Toen ze werkelijk groot waren en dienden in 't leger en aan 't hof, vergaten zij hun kinderlijke plannen niet.

In 1578 kreeg Humphrey, die nu den titel van „Sir” had, toestemming van koningin Elisabeth om het land, dat hij in de eerste zes jaar zou ontdekken, in bezit te nemen. Hij en zijn broer Sir Walter Raleigh gebruikten al hun geld voor 't bouwen van schepen, maar weldra ondervonden ze, dat het iets anders is plannen te maken en plannen uit te voeren.

Tot tweemaal toe had Sir Humphrey's expeditie alle mogelijke tegenspoeden, zoodat hij terug moest keeren, en van de zes jaar, waren er al vijf voorbij, eer alles klaar was voor een derde reis. Toen zei koningin Elisabeth, dat hij nu wel genoeg avonturen gehad had. Waarom zou hij zich weer aan onbekende gevaren blootstellen? Maar Sir Humphrey antwoordde: „Hij die uit vrees voor gevaar den dienst van zijn land ontvlucht, is niet waard, dat hij leve.”

De koningin gaf toe, maar op 't laatste oogenblik zei ze heel beslist, dat Sir Walter aan 't hof moest blijven. Zoo scheidden dan de broeders. Humphrey zeilde weg om den Atlantischen Oceaan over te steken. Walter bleef in Engeland, maar met zijn hart ging hij mee.

Vijf kleine schepen — notedopjes zouden wij ze nu vinden — zeilden op een zonnigen Junidag in 1583 de haven van Dartmouth uit. Slechts een deel van de bemanning behoorde tot de echt-dapperen. En de lading? Die bestond uit.... muziekinstrumentjes en speelgoed „om de wilden te verblijden en de zeelui te vermaken.”

Toen heeft Sir Humphrey zeker wel eens gedacht aan den

droom van zijn kinderjaren — hoe menigmaal hij in gedachten was uitgevaren. Maar de schepen uit zijn kinderdromen kwamen altijd goed over en keerden terug met roem beladen. Maar de werkelijke schepen, daar ging 't anders mee. Twee ervan maakten in 't begin al rechtsomkeert, omdat de bemanning geen moed meer had. De andere drie kwamen in de Nieuwe Wereld. En slechts één van die, „de Gouden Hinde” keerde in Engeland terug om te vertellen van den tegenspoed: hoe één vergaan was op de Amerikaansche kust . . . . hoe Sir Humphrey geweigerd had van zijn schip „de Eekhoorn” over te gaan op het grootere „de Gouden Hinde”, zeggende: „Ik verlaat mijn kleine kudde niet.” Hoe, terwijl ze geteisterd werden door een vreeselijken storm, zij hem 't laatst hadden zien staan, met een boek in de hand — *het* Boek, den Bijbel — en hem hoorden roepen: „Wij zijn even dicht bij den hemel te water als te land”, en toen . . . . plotseling doofden de lichten van „de Eekhoorn” in de stormachtige duisternis en van 't schip noch van de bemanning werd ooit meer iets gezien.

Zoo ging een van de jongens, die vroeger reizen speelde aan de Lange Stroom, door de Doodsrivier naar de Eeuwige Haven.

En de andere, Sir Walter? De Nieuwe Wereld bleef hem nog altijd trekken, 't was hem steeds of een stem riep van over den Oceaan: „Kom!” Lang werd hij teruggehouden, omdat koningin Elisabeth haar gunsteling niet wilde missen of omdat hij ten oorlog moest voor zijn vaderland. Maar eindelijk zeilde hij toch naar 't Westen heen, waar de zon ondergaat. Hij kwam in een mooi, nog niet ontdekt land, dat hij Virginia noemde, naar koningin Elisabeth die ongetrouwd was en daarom wel de „Virgin-Queen” (de Jonkvrouw-koningin) werd genoemd.

Die nederzetting in Virginia en de latere kolonie van de Pelgrimvaders werden om zoo te zeggen de over-overgrootouders van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

„Ik zal nog zien, dat het een Engelsche natie wordt”, zei Sir Walter.

Zijn droom werd vervuld. Maar zelf beleefde hij dit niet.

(Wordt vervolgd).

Onder sterren en strepen

door ALETTA HOOG.

•••○○•••

III. JOHN SMITH EN 'T INDIAANSCH E PRINSESJE.

Al vroeg had hij lust in avonturen, die John Smith! Als jongen van dertien verkocht hij zijn schoolboeken en schooltasch, omdat hij weg wou loopen en naar zee gaan. Wel mislukte dit avontuur, maar eer hij zeventien was, had hij toch al in Frankrijk weten te komen en was daar soldaat geworden in 't leger der Hugonoten.

Vier jaar vocht hij dapper voor de zaak der Protestanten in Frankrijk en Holland en toen „betreurend, dat hij zooveel Christenen elkaar had zien bevechten en verlangend de wereld te zien,” besloot hij zijn geluk eens tegen de Turken te beproeven.

In dezen nieuwen oorlog behaalde hij ook lauweren, maar ten slotte viel hij gewond in de handen zijner vijanden, die hem als slaaf verkochten. Een rijke Turksche had medelijden met den innemenden jongen Engelschman en deed voor hem wat ze kon. Maar haar broeder, die John als slaaf gekocht had, was heel wreed, en Smith werd zoo wanhopig over diens schandelijke behandeling, dat hij zijn meester doodde, zich kleepte in de kleeren van zijn tiran, diens paard besteege en ontvluchtte. Dagen achtereen reed Smith, om zijn leven te

redden, tot hij eindelijk geheel uitgeput de grenzen van Rusland bereikte, waar hij veilig was.

Op weg naar Engeland ontmoette hij zijn ouden generaal, die hem een beurs vol goudstukken gaf om hem te beloonen voor zijn bewezen diensten. „Daar kan je rustig van gaan leven,” zeiden zijn vrienden, maar John Smith had nog geen zin om rustig te gaan leven! Hij, als zoo menig Engelschman in die dagen, voelde den trek van de Nieuwe Wereld.

't Was toen ruim twintig jaar geleden, dat Virginia ontdekt was. Toch was er in 1606 geen enkele Engelsche kolonist meer. Sommigen waren door Indianen vermoord, anderen waren gestorven van ontbering en de rest was moedeloos naar huis teruggekeerd.

Een nieuwe expeditie werd uitgerust. „Dwaasheid,” noemde men het. Maar Smith nam er met hart en ziel deel aan en stak er al zijn geld in.

't Was niet veel bijzonders, die troep kolonisten, meest mannen, die dachten in Amerika een makkelijk leventje te hebben. Zij hadden geen idee van de gevaren en moeilijkheden, die hen wachtten en John Smith, de eenige, die 't wel wist en toch vol moed was, werd van zelf hun aanvoerder.

„Nooit waren Engelschen er zoo slecht aan toe als wij in Virginia,” schreef hij later. Maar hij had niet voor niets moeilijkheden en avonturen gehad van jongsaf, en hij was even edel als moedig.

Op zekeren dag maakte hij met eenige kolonisten een ontdekkingsstocht, toen hij omsingeld werd door Indiaansche Roodhuiden. Verscheidenen werden gedood, eenigen vluchtten en na een wanhopig gevecht werd Smith alleen gevangen genomen.

Wat zouden de Indianen met hem doen? Smith wist, dat het hun gewoonte was blanke gevangenen te dooden, maar ze eerst te martelen. Was er al vrees in zijn hart, hij toonde het niet, terwijl ze hem meevoerden.

Een paar Indianen konden een beetje gebroken Engelsch praten. Smith maakte een praatje met hen, kalm en opgewekt, liet hun zijn zakkompas kijken en legde hun uit, hoe de aarde om de zon draait.

Die kalmte en wat hij vertelde, maakten zoo'n indruk op de Indianen, dat zij hem van wigwam tot wigwam (zoo heet een Indiaansche hut) brachten en zij hem als iets heel bijzonders aan elkaar lieten kijken. Hij speelde met de kinderen, maakte speelgoed van kralen voor hen en was vooral goede maatjes met Pocahontas, het dochtertje van 't opperhoofd.

Onderwijl hielden de Indianen raad over 't lot van hun gevangene en zij besloten hem te doodden. 't Leek hun veel te gevaarlijk zoo'n knap man in 't leven te laten.

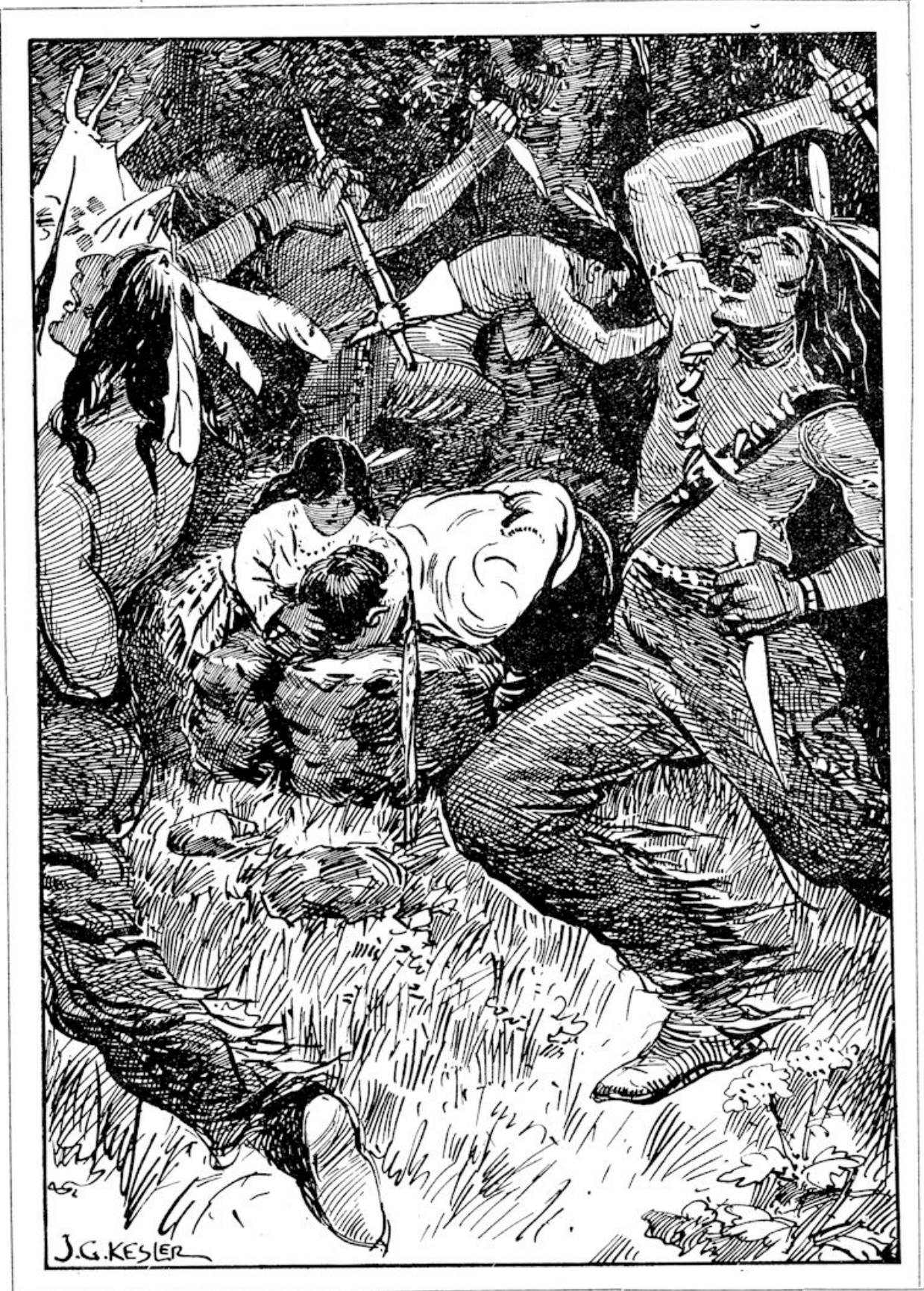
Twee groote steenen werden naast elkaar gelegd. Smith werd gebonden en gedwongen er zijn hoofd op te leggen en de Indianen kwamen met hun knodsen en strijdbijlen op hem af om hem de hersenen in te slaan, toen.... er door de menigte wilden, die eerst nog, al schreeuwend, een krijgsdans uitvoerden, een klein figuurtje drong. 't Volgend oogenblik hadden zich warme kinderarmpjes gestrengeld om den nek van Smith en een zachte wang vlijde zich tegen de zijne aan.

Het was Pocahontas, het dochtertje van 't opperhoofd Powhattan. Zij was 'n jaar of tien, 'n mooi meisje, maar wat meer zegt: 'n lief kind, met een warm, dankbaar hartje. Die blanke man had zoo vriendelijk met haar gespeeld — hij mocht niet sterven, dat stond bij haar vast, al hadden de oudsten ook besloten van wel.

Was *zij* niet een prinsesje te midden van haar volk? Wat *zij* wilde, moest gebeuren en.... zoo verklaarde het opperhoofd Powhattan, dat de gevangene leven zou en vrij was.

Smith bleef 'n tijdje bij de Indianen, leerde wat van hun taal en gewoonten en ging naar de kolonie terug, na een verbond gesloten te hebben met zijn vroegere vijanden. Al was er op dat verbond nog niet al te veel te bouwen, *zeker* was hij van de vriendschap van een klein, maar gewichtig persoontje.

Tijdens zijn afwezigheid was 't in de kolonie slecht gegaan, zoo slecht, dat de meeste kolonisten plan hadden naar Engeland terug te keeren. Smith zei, dat ze dit niet mochten doen, dat ze de rest niet aan hun lot mochten overlaten. Toen keerden zij zich tegen hem, want ze waren moedeloos, omdat er bijna geen eten meer was.

Maar de uitkomst was nabij. Een paar dagen na Smith's terugkeer, daar verscheen in Jamestown (zoo hadden de kolonisten hun nederzetting genoemd, naar koning James I) prinses Pocahontas met een rij Indianen achter haar. Allen droegen manden met koren en andere levensmiddelen als een geschenk voor prinsesjes nieuwen vriend.

En zoo redde het Indiaansche meisje niet alleen het leven van John Smith, maar ook 't leven der andere kolonisten. Want van nu af aan kwam zij elke week in Jamestown, altijd met levensmiddelen. Zij leerde Engelsch spreken en speelde graag met de Engelsche kinderen. Maar Smith bleef haar bijzondere vriend.

En nòg eens redde zij zijn leven. Want er waren weer Indianen, die hem vijandig waren en een samenzwering smeedden tegen zijn leven. Toen kwam het Indiaansche prinsesje te middernacht bij stormweer haar vriend waarschuwen.

Eindelijk moest Smith om allerlei redenen naar Engeland teruggaan. En de nieuwe leiders van de kolonie kregen twist met de Indianen. Weer was 't prinses Pocahontas, die vrede maakte, maar nu op 'n heel andere manier.

Terwijl zij op bezoek was bij haar oom, 't opperhoofd van een naburigen Indianen-stam, werd zij ontvoerd door een Engelschen handelaar, die haar als onderpand wilde houden, om zoo de Indianen van haar stam te bedwingen. Zoo kwam Pocahontas als een gevangene in de stad, waar zij zoo dikwijls als kleine weldoenster geweest was.

Was Smith er nog maar geweest! Dan was zij natuurlijk vrij gekomen. Maar al was haar vriend weg, heelemaal zonder vriend bleef zij toch niet. Zij was nu zestien, een jong meisje, mooi en aantrekkelijk in 't oog van Engelschen zoowel als Indianen, maar vooral in 't oog van één kolonist.

John Rolfe was een jonge weduwnaar. Sinds zijn vrouw en eenig kind gestorven waren, was hij heel eenzaam; en kijk! eer hij 't eigenlijk goed wist, was hij verliefd op 't mooie Indiaansche prinsesje. En zooals in een oud verhaal hierover staat: „'t was of hij aldoor een stem hoorde, die zei: maak Pocahontas tot een Christin.”

Dat was geen moeilijke taak. Bij haar vroegere bezoeken, had Pocahontas al wat van 't Evangelie gehoord. En nu leerde Rolfe haar, dat het Evangelie niet was voor Engelschen alleen, maar dat God *haar* ook lief had en dat Christus ook voor *haar* gestorven was.

Pocahontas geloofde en zei, dat zij Christin wilde worden. In 't voorjaar van 1613 werd zij gedoopt en kreeg den naam van Rebecca, en kort daarop met toestemming van haar vader, trouwde zij met John Rolfe.

Bij die bruiloft vergaten Engelschen en Indianen hun oude veete en vierden samen feest.

Een paar jaar later keerde Rolfe naar Engeland terug. Hij en zijn vrouw bezochten Londen, waar Pocahontas aan 't hof werd voorgesteld door niemand minder dan haar ouden vriend, kapitein John Smith. Koning Jacobus I ontving haar als prinses. Maar bij alle eer haar bewezen, bleef zij eenvoudig. Zij en haar man waren toch zóó gelukkig, vooral toen zij een dochtertje kregen. Maar het geluk duurde zoo kort. Zij kreeg de tering en den avond juist vóór zij naar haar vaderland terug zou gaan met man en kind, stierf zij. Zij werd te Gravesend begraven.

Zoo behoefde zij niet te beleven, dat het verbond tusschen Engelschen en Indianen verraderlijk verbroken werd, en de Roodhuiden voet voor voet verdreven werden uit hun voorvaderlijke wouden.

De nakomelingen van prinses Pocahontas worden gerekend tot de voornaamste families van Virginia.

Er bestaat nog een portret van Pocahontas in Engelsch costuum. En de merkwaardige geschiedenis van deze Indiaansche prinses staat afgebeeld op 't Kapitoel te Washington.

IV. DE PELGRIMVADERS.

Driehonderd jaar geleden, in den zomer van 1620 voer er een zeilschip over den Atlantischen Oceaen. Het heette de Mayflower, het kwam van de Engelsche haven Plymouth en was op weg naar de Nieuwe Wereld.

Het was maar een klein schip en toch had het over de honderd passagiers aan boord, allemaal Engelschen, maar ze kwamen uit Holland. Want twaalf jaar te voren waren ze uit Engeland naar 't vrije Holland gegaan, omdat zij vrijheid wilden hebben om God te dienen en zij dat in hun vaderland niet mochten. De Hollanders waren heel goed voor hen geweest en vooral te Leiden, waar ze elf jaar woonden en kerk hielden in een huis in de Koorsteeg achter de Pieterskerk, hadden ze zich wel thuisgevoeld. Maar *blijven* in Holland wilden ze toch niet, want dan zouden hun kinderen langzamerhand Hollanders worden, en zij wilden Engelschen blijven. En zij wilden hun oude vak, het landbouwbedrijf, weer opvatten. Daarom trokken zij naar de Nieuwe Wereld. Ook wilden zij het Evangelie brengen aan de wilden, die in die vergelegen streken woonden.

Maar toen zij in dien zomer van 1620 in 't midden van den Oceaan waren, dachten ze wel nooit aan te komen in die Nieuwe Wereld. Vreeselijk was de storm! Hooge golven sloegen over 't dek — telkens kwam er een golf, die het kleine schip hemelhoog opbeurde, om het daarna als een bal te werpen in de kokende, bruisende diepte — en het niet al te sterke schip kraakte en kreunde, alsof het zoo uit elkaar zou barsten.

„'t Schip houdt 't niet, ons laatste uur is geslagen,” dachten velen dier Pelgrimvaders, want zoo noemt het nageslacht deze voorvaderen, die als echte pelgrims trokken uit hun land, een onbekende toekomst tegen. Hoe moeilijk het ook was op zee, toch werden ze niet ontmoedigd, want hadden zij het niet verklaard, eer ze van Leiden vertrokken en uit Delfshaven naar Engeland overstaken: „Het is met ons niet als met andere menschen, die zich door kleine dingen laten ontmoedigen, of die door teleurstellingen wenschen thuis te zijn gebleven.” Zij vertrouwden op God en Hij hielp hen door.

Bijna negen weken duurde de reis en 10 Nov. 1620 zagen zij land en werd het anker uitgeworpen. De Pelgrimvaders vielen op hun knieën en „dankten den God des hemels, Die hen geleid had over den wijden en wilden Oceaan.”

Maar wat 'n land! Kaal en verlaten lag 't daar in het Novembergrauw!

Zij hadden willen landen in Virginia, het land van John Smith en prinses Pocahontas, want van den Engelschen koning hadden ze verlof gekregen zich daar te vestigen. En nu waren ze veel noordelijker, op 'n deel van de Amerikaansche kust, waar nog geen blanke, voet aan wal had gezet.

Eer zij aan land gingen den volgenden dag, werd er aan boord over de toekomst gesproken.

„We moeten ons nauw aaneensluiten in dat vreemde land, waar wilden wonen”, werd er gezegd.

„Ja, eensgezind zijn. Vooraf alles regelen, hoe we het zullen doen en wie ons besturen zullen.”

En' zij gingen naar de kajuit. Inkt, pen en papier werden voor den dag gehaald. Nog eens werd er druk gepraat en overlegd . . . ja, zóó moet het. En toen werd er geschreven en voorgelezen.

„In den naam van God, Amen. Wij ondergeteekenden, loyale onderdanen van onzen geëerbiedigden souverainen heer, koning Jacobus — ondernomen hebbende ter eere Gods en ter bevordering des Christelijken geloofs, een reis om de eerste kolonie te stichten. . . .”

Zoo begon het stuk. En toen het klaar was, zetten vier en dertig mannen hun naam er onder. En de vaders vertelden aan hun kinderen, wat er in dat stuk stond: dat door dit stuk hun nieuwe kolonie eigenlijk al gesticht was, nog eer ze voet aan wal hadden gezet en dat het een land zou zijn van vrijheid, waar ieder stemrecht had en dat ook ieder er zou hebben „vrijheid om God te dienen.” Ook kozen ze een gouverneur, die 't hoofd van de kolonie zijn zou.

De eenige levende wezens, die ze zagen, waren groote walvisschen, die om 't schip heen speelden, waar de kinderen aan boord natuurlijk veel schik in hadden.

En de mannen, die met een roeiboort langs de kust voeren en 't land in gingen om het te verkennen, konden eerst ook geen levend wezen ontdekken. Pas op een volgenden tocht hadden zij een ontmoeting met Indianen, die hen met pijlen

beschoten. Wel ontdekten zij de sporen van een hert — dus wisten zij, dat er wild was — en frisch water en kleine hoogte's in 't zand en toen ze groeven, vonden zij aardig gevlochten mandjes met Indiaansch koren er in. Die namen ze mee, dat zou hun zaaikoren worden en later zouden zij er de Indianen wel voor betalen.

De derde groep die er op uitging, vond een goede landingsplaats en land, geschikt om er te bouwen en te wonen. De Mayflower zette koers naar „de gewenschte haven” en toen zij daar aankwamen, vonden zij allen, dat het land daar hen deed denken aan hun oude vaderland, aan Engeland. Nu wisten zij opeens een naam er voor! *Nieuw Engeland* zou het heeten.

„En dan moet de stad, die we gaan bouwen, *Nieuw Plymouth* heeten”, zei er een, denkend aan de laatste haven, die zij in Engeland hadden aangedaan.

En de rots, waarop zij 't eerst voet aan wal zetten, noemden zij Plymouth-rots.

De volgende dagen klonk in het stille, eenzame bosch bijlslag op bijlslag. De sterke mannen velden de boomen en zaagden ze doormidden, en de jongens droegen ze weg. En daar bouwden zij huizen van, blokhuzen. Onderwijl bleven de vrouwen en kinderen op de Mayflower, tot de huizen klaar waren. En in dien tijd werd er aan boord een kindje geboren, het eerste blanke kindje in Nieuw Engeland!

Als het Zondag was, rustten zij allen en werd er geen bijlslag gehoord.

Toen klonk er in de stilte een vreemd gehuil.

„Dat zijn Indianen!” fluisterde er een.

„Dat is hun oorlogskreet.”

„Ze willen ons zeker bang maken en wegjagen uit hun land.”

„Zouden ze straks komen?”

Maar er volgde geen aanval op dien strijdkreet. Geen Indiaan liet zich zien.

Het was Kerstavond.

En Kerstmis kwam. Maar niemand dacht aan feest of rust. Er was haast bij 't werk. Ze moesten zorgen gauw beveiligd

te zijn tegen een Indianen-overval en ook tegen het koude jaargetij.

Toen kwam er voor de Pelgrimvaders de allerdonkerste tijd. Velen werden ziek. 't Was zoo'n vreemde ziekte! En velen stierven. Telkens moest er weer een graf gedolven worden, dicht bij de rots, waar ze geland waren. En ze deden het 's nachts en maakten den grond weer gelijk, dat de Indianen maar niet zouden merken, hoeveel er stierven en de weinig overgeblevenen zouden overvallen. Toch verloren zij den moed niet, die Pelgrimvaders! Zij waren sterk door hun geloof, dat God hen daarheen gezonden had, en zij lazen in hun Bijbel en zongen hun Psalmen. En toen het voorjaar kwam, kon de Mayflower weggaan, omdat de huizen zoover klaar waren, dat zij er konden gaan wonen.

Op 'n dag in Maart, toen de mannen en jongens nog druk aan 't timmeren waren, kwam er opeens een Indiaan hun eerste straat binnen stappen en zei in 't Engelsch: „Welkom!” Wat! Hoorden zij dat goed? Praatte hij Engelsch? „Ken je Engelsch?” vroegen zij hem.

Toen vertelde Samoset, zoo heette die Indiaan, in gebroken Engelsch, dat hij met Engelsche matrozen langs de kust gevischt had en zoo wat van hun taal geleerd had, en dat de Indianenstam, die daar gewoond had, was uitgestorven door een kwade ziekte. Samoset was een echte Roodhuid; zijn koperkleurige huid blonk in 't zonlicht. Op 't voorhoofd was zijn haar kort weggeknipt, maar 't hing lang over zijn schouders, en zijn baardeloos gezicht was vol strepen verf. Hij had niets aan als een leeren gordel met franje er aan.

Een paar dagen later kwam Samoset terug met een anderen Indiaan, die Tisquantum heette. Tisquantum was meegenomen naar Engeland door een kapitein van een Engelsch schip, en toen hij terugkwam, was zijn stam uitgestorven. Die Tisquantum kwam nog dikwijls terug bij de Pelgrimvaders. Hij leerde hun, hoe zij Indiaansch koren moesten planten; aan de kinderen leerde hij Indiaansche spelletjes, en vertelde hoe de Indianen leven in hun *wigwams* of puntige hutten. Hij werd de tolk, toen de Pelgrimvaders met een verderop

wonenden Indianenstam handel gingen drijven en een verbond sloten. Toen Tisquantum twee jaar later aan de koorts stierf, vroeg hij aan een der Pelgrimvaders, of die bidden wou, „dat Tisquantum gaan mocht naar den God van de Engelschen.” Want de Pelgrimvaders waren al begonnen met den Indianen te spreken van God en den Heer Jezus Christus.

De Pelgrimvaders hadden nog heel moeilijke jaren. Maar zij lieten zich niet afschrikken, zij gingen voort met huizen bouwen en land ontginnen. Van dat eerste koren kwam oogst na oogst, en het kleine kindje, het eerste dat geboren werd in Nieuw-Engeland, werd een oude man van 84 jaar en hij beleefde het, dat de kleine nederzetting een machtige kolonie werd.

En uit die kolonie en die andere van John Smith in Virginia, zijn weer gegroeid de Vereenigde Staten van Noord-Amerika. Daarom zijn er in 1920 Amerikanen naar Holland gekomen, om te herdenken, hoe de Pelgrimvaders in 1620 van Delfshaven uitzeilden naar Plymouth en vandaar naar de Nieuwe Wereld.

